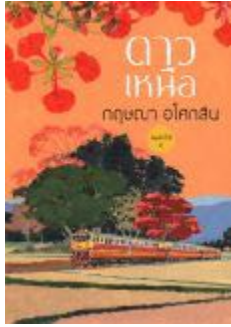




[www.puendee.com](http://www.puendee.com)



นวนิยายไทย

ดาวเหนือ • กฤษณา อโศกสิน

พิมพ์ครั้งที่ ๑ : สำนักพิมพ์บรรณาคาร พ.ศ. ๒๕๑๐

พิมพ์ครั้งที่ ๒ : สำนักพิมพ์ดอกหญ้า พ.ศ. ๒๕๓๗

พิมพ์ครั้งที่ ๓ : สำนักพิมพ์เพื่อนดี, สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. ๒๕๓๗

ภาพปก-ออกแบบ : พิธาน เตชะนิติ

ราคา : ๒๕๐ บาท

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของสำนักหอสมุดแห่งชาติ  
กฤษณา อโศกสิน.

ดาวเหนือ.-กรุงเทพฯ : อักษรโสภณ, ๒๕๖๑.

๔๗๖ หน้า.

๑. นวนิยายไทย. I. ชื่อเรื่อง.

๘๕๕.๕๑๓

ISBN 978-974-253-660-2

เจ้าของ

ผู้อำนวยการสำนักพิมพ์

ผู้จัดการสำนักพิมพ์

บรรณาธิการสำนักพิมพ์

กองบรรณาธิการ

คอมพิวเตอร์ - ศิลปกรรม

พิมพ์และจัดจำหน่าย

บริษัทอักษรโสภณ จำกัด

สันติ ส่งเสริมสวัสดิ์

สุดารัตน์ ส่งเสริมสวัสดิ์

วิญชน์ ศิริธรรมวุฒิกุล

ยศวดี เป็นประเสริฐ

สมยงค์ กงใจ สุพรรณมา เศตรา

สำนักพิมพ์เพื่อนดี ในเครือบริษัทอักษรโสภณ จำกัด

เลขที่ ๕๘ ซอยนภาศัพท์ (แยก ๕) ถนนสุขุมวิท ๗๖

แขวงคลองตัน เขตคลองเตย กรุงเทพฯ ๑๐๑๑๐

โทรศัพท์ ๐-๒๒๕๘-๕๘๕๗, ๐-๒๒๕๘-๕๘๖๑-๒

โทรสาร ๐-๒๒๕๘-๕๑๓๐

www.puendee.com

www.facebook.com/puendee

www.sakulthaionline.com

# คำนำ

พิมพ์ครั้งที่ ๓

นวนิยายเรื่อง ‘ดาวเหนือ’ นี้ นับเป็นเรื่องแต่งอิงความจริงที่ดูเหมือนจะแปลกแยกแตกต่างจากนวนิยายกว่าร้อยสี่สิบเรื่องของข้าพเจ้ามากกว่าเรื่องใดในชีวิต ด้วยว่า แม้กระทั่งชื่อเสียงเรียงนามของเรื่องนี้ ก็ยังมีอันหล่นหายไปจากบัญชีรายชื่อในบรรณานุกรมท้ายเล่ม จนตนเองก็แปลกใจ

แต่ก็ยังโชคดีที่ท้ายสุดนี้ สำนักพิมพ์เพื่อนดี เครือบริษัทอักษรโสภณ ก็สามารถนำมารวมเล่มจนรูปโฉมใหม่ของ ‘ดาวเหนือ’ มีโอกาสปรากฏแก่สายตาผู้อ่านอีกครั้งอย่างคาดไม่ถึงใน พ.ศ. ๒๕๖๑

แม้ก่อนข้างจะคลงแสงสยในเรื่องราวที่ท่านทั้งหลายอาจไม่แน่ใจนักว่า นี่คือเรื่องที่ข้าพเจ้าสร้างขึ้นมาจริงหรือไม่ เพราะมีชื่อ ‘แนว’ ที่เคยอ่านแม้แต่บ่อยก็ไม่ใช่ไร เนื่องด้วย...

ความประทับใจไม่เคยมีอิทธิพลใดขวางได้

หากจะเท้าความต่อไปสักไม่มาก เสมือนหนึ่งย้อนรอยในอดีต ก็คงต้องย้อนให้ทราบว่

กาลครั้งนั้น ข้าพเจ้าโชคดีได้ไปเยือนอุดรดิถีครั้งที่ ๒ ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร รัชกาลที่ ๙ ครั้งพระองค์ท่านเพิ่งทรงเริ่มงาน ‘พัฒนา’ ประเทศเป็นครั้งแรก จนกระทั่งแผ่ขยายอย่างกว้างขวางในคำว่า ‘พัฒนาชนบท’ มีกระทรวงมหาดไทยเป็นหน่วยงานรับผิดชอบ

โอกาสนั้น ข้าพเจ้าจึงได้รับแรงบันดาลใจจากเรื่องราวรายละเอียดที่ไม่เคยคาดคิดว่าจะได้รับ จากบุคคลสำคัญขององค์การและสิ่งแวดล้อมที่ผ่านพบ

ประกายจากแสงของ 'ดาวเหนือ' จึงผุดขึ้น ทอระยิบวิบวับเล็กลงให้ผู้อ่าน  
ได้ตื่นเต้นระทึกใจ ตั้งแต่หน้าแรกจนถึงหน้าสุดท้าย  
พร้อมคำขอบพระคุณและคารวะทุกท่านที่ติดตามงานของข้าพเจ้าอย่าง  
ต่อเนื่องตลอดมา

กฤษณา อโศกสิน

๙ มิ.ย. ๒๕๖๑

# คำนำ

## พิมพ์ครั้งแรก

นวนิยายเรื่อง 'ดาวเหนือ' นี้ได้เคยตีพิมพ์ในนิตยสาร 'นพเก้า' เมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๐ ครั้นจบแล้วก็ได้มีโอกาสปรากฏเป็นรูปเล่มถาวรเหมือนนวนิยายเรื่องอื่น อาจจะเป็นเพราะเจ้าของสำนักพิมพ์หลายแห่งพูดว่า 'เรื่องนี้ไม่เหมือนกฤษณา อโศกสิน เขียน' เมื่อเป็นดังนั้น ชะตาชีวิตของนวนิยายเรื่องนี้จึงจบสิ้นอยู่เพียงแค่นั้น ดูเหมือนจะเพียงแต่ออกอากาศในรูปละครวิทยุแล้วต้นฉบับก็หายสาบสูญไป

จนถึง พ.ศ. ๒๕๑๙ นี้ สำนักพิมพ์บรรณาคารมีความประสงค์จะจัดพิมพ์นวนิยายต่างๆ ของผู้เขียน จึงทำให้ 'ดาวเหนือ' มีโอกาสได้ปรากฏรูปโฉมเช่นเดียวกับนวนิยายเรื่องอื่นๆ หลังจากถูกเก็บตายอยู่หลายปี

'ดาวเหนือ' ส่องแสงขึ้นหลังจากการเดินทางไปอุดรดิตถ์ของผู้เขียนเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๘ ซึ่งเป็นยุคเริ่มต้นของงานพัฒนาชนบท เชื้อนทำปลา และเส้นทางน้ำหมัน-น้ำลีเป็นสิ่งที่น่าสนใจ ดังนั้นจึงเกิดความคิดที่จะถ่ายทอดงานพัฒนาชนบทออกมาในรูปนวนิยาย เมื่อได้เรียนปรึกษาท่านปลัดทาจ รัชชมนตรี ปลัดพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรดิตถ์สมัยนั้นหรือท่านรองผู้ว่าราชการจังหวัดกาฬสินธุ์ในสมัยนี้ ซึ่งท่านก็เห็นพ้องด้วย พร้อมกันก็ได้เอื้อเฟื้อช่วยหาข้อมูลต่างๆ ทั้งเอกสารและภาพถ่ายมอบให้ เพราะฉะนั้นเมื่อ 'ดาวเหนือ' มีโอกาสจัดพิมพ์เป็นเล่ม ผู้เขียนจึงเว้นเสียมิได้ที่จะขอบพระคุณอย่างยิ่งไว้ ณ ที่นี้

กฤษณา อโศกสิน

๒๒ ก.ค. ๒๕๑๙



ดาวเหนือ

---

กฤษณา อโศกสิน





สายตาคู่หนึ่งปรากฏอยู่ที่หน้าต่างโบกี้ มองตรงมายังกลุ่มคนที่ยืนอยู่บนชานชาลาอย่างเลื่อนลอยเสมือนหนึ่งไม่มีภาพของบุคคลใดอยู่ตรงหน้า แต่ความจริง หล่อนแลเห็นภาพอันสับสนนั้นอยู่บ้าง และกำลังคิดว่าผู้ชายร่างสูงโหลใหญ่ผิวคล้ำที่กำลังกอดรัดอยู่กับเด็กหญิงวัย ๗-๘ ขวบนั้น หล่อนเคยคุ้นหน้าของเขาแล้ว ณ ที่ใด

บุรุษสตรีวัยกลางคนกำลังยิ้มแย้ม และมองดูอากัปกิริยาของชายหนุ่มใหญ่กับเด็กหญิงด้วยแววตาชื่นชม

“พ่อไปละนะ” เขาก็มลงบอกเด็กหญิงเมื่อได้ยินเสียงระฆังครั้งสุดท้ายกั้ววานขึ้น

“แล้วคุณพ่ออย่าลืมส่งลูกชิตกับแหนมมาให้ลูกนะคะ” เสียงใสแจ้วคาคัดัน

“ไม่ลืมหรอก” เขาตอบ พลังจุมพิตที่แก้มของเด็กน้อยอีกครั้งหนึ่ง “แล้วลูกก็ต้องขยันทำเลขให้เก่งๆ ด้วยนะลูกนะ อย่าให้คุณย่าต้องหนักใจเปอร์เซ็นต์ของลูกยังไม่ดี หกสิบกว่าเปอร์เซ็นต์นี่ยังไม่ใช้ไม่ได้”

เด็กหญิงทำปากจู๋

“เดือนหน้า ลูกคงจะได้ราวๆ ที่ยี่สิบ”

ทั้งชายหญิงวัยกลางคนหัวเราะ ชายหนุ่มจึงรีบทำความเคารพและผลจากผู้มาส่งกระโดดขึ้นบันไดรถซึ่งขณะนั้นค่อยๆ เคลื่อนออกจากสถานีอย่างช้าๆ

เขาโบกมืออยู่นาน จนกระทั่งรูปกายของคนทั้งสามที่ชานชาลากลายเป็นวงกลมเล็กๆ แล้วนั้นแหละ จึงเดินเข้าประตูโบกี้ นั่งลงข้างๆ ชายอีกคนหนึ่งซึ่งสูงวัยกว่า

“ทำยังไงจะให้ถึงเร็วๆ ผมเบื่อนั่งรถไฟเต็มที ไปแล้วก็ไม่อยากมา มา

แล้วก็ไม่ยอมไป”

“ถ้ามีห่วงอยู่ทางนี้เสียอย่างเดียว คุณก็คงจะพูดแต่ประโยคแรก”

“ทำไม” รัมภ์ถามยิ้มๆ

พิเศษ พันธุ์โรม จ่าจังหวัดหัวเราะกว้าง

“เสน่ห์เมืองเหนือแรงพอดูไม่ใช่หรือครับ” เขาว่า “แม่สมสมัยเอ๋ย แม่ มยุรีเอ๋ย แม่อัมพิกา แม่...”

“พอ...พอที่คุณ” รัมภ์โบกมืออย่างนึกขื่น “บัญญัติหางว่าวของคุณยังไม่เข้าเกณฑ์”

“เป็นธรรมดา ยิ่งไง คุณก็ต้องเลือกหน่อยละ เพราะคนใหม่จะต้องมาเป็นแม่ของลูกคุณ”

“นั่นก็อย่างหนึ่ง” เขาตอบ พลังจับหูหรือสูบมองผ่านหน้าต่างรถไฟ ซึ่งขณะนี้รถกำลังแล่นผ่านสะพานยมราช “แต่อีกอย่าง...มันนึกเบื่อ”

“แหม อันนี้ผมยังไม่เห็นด้วยหรอก” พิเศษส่ายหน้า เนื่องจากเขากับรัมภ์สนิทกันเป็นการส่วนตัวพอใช้ การสนทนาจึงผสมผสานกันไปได้ด้วยดีไม่ว่าจะเอ่ยถึงเรื่องงานหรือเรื่องครอบครัว “คุณยังหนุ่มเหลือเกินแล้วตำแหน่งหน้าที่ก็บังคับให้คุณควรมีคุณนาย”

“คุณนายนะมีเมื่อไหร่ก็ได้” เขาตอบยิ้มๆ “แต่มีแล้วดีหรือไม่ดีนี่ต้องคิดหนัก...ผมเป็นห่วงลูกผม แกเป็นผู้หญิงเสียด้วย ถ้าลูกผู้ชายก็ไปอย่างแล้วคุณปู่คุณย่าก็ดูจะห่วงเรื่องนี้ยิ่ง ผมอยู่เมืองเหนือก็ยิ่งห่วง ท่านว่าผู้หญิงเมืองเหนือนะจับผู้ชายเก่ง รายไหนรายนั้นไม่มีได้รอดกลับไป ขนาดมีเมียแล้วหลายต่อหลายคนก็ยังมีมาคว่ำเมียน้อยทางเหนือ” เขาหัวเราะอีกอย่างอารมณ์ดี

“แต่คุณดูเหมือนจะเป็นคนแรกที่รอดมาได้ตั้งปี”

“อาจจะเป็นเพราะผมเห็นงานสวยกว่าผู้หญิงก็ได้” เขาติง ดูดบุหรือเรื่อยๆ ปล่อยคว้นยาวให้ลมเป่าหายไปจากหน้าต่างรถ

“แม่พวกนั้นคลั่งคุณกันเป็นแถวเลย” พิเศษบอกด้วยแววตาสนุก

“คลั่งอะไร” เขาตอบอย่างไม่เห็นด้วยพลังหยิบหนังสือพิมพ์รายวัน

ซึ่งวางอยู่ตรงหน้าหลายต่อหลายฉบับขึ้นอ่าน พิเศษจึงนั่งไป และหยิบอีกฉบับหนึ่งขึ้นมาอ่านบ้าง

“แม่นี่น่าสงสารจริง” เสียงพิเศษพึมพำ

รั่มก็จึงลดหนังสือพิมพ์ลง

“อะไร” เขาเลิกคิ้วน้อยๆ

“ชาวละเทะ...ผู้หญิงอกหัก เข้าห้องปิดประตูระเบิดของตัวเองเสียนี้” เขาตอบอย่างสมเพชมากกว่าเห็นใจ “ชาวอย่างนี้ด่าขี้ตีนเต็มประดา...ผมไม่เข้าใจเลยว่า มันหนักหนาอะไรถึงกับจะต้องคิดสั้น บางรายยิงหนักข้อไปกว่านี้อีก เพียงแต่พ่อแม่ดูดำไม่ให้ออกไปเที่ยวค้าๆ มีดๆ กับแฟนก็กินยานอนหลับเสีย ชี้เลย”

“บางที รักมากๆ ก็อาจจะมิดมนไปได้” เขาตอบ พร้อมถอนใจเบาๆ “เหมือนผมตอนหย่าเมียนะแหละ เสเพลไปตั้งครึ่งปี”

“ความรู้สึกเป็นยังไงครับ”

รั่มก็มองดูผู้ถามครู่หนึ่งอย่างครุ่นคิด จำจังหวัดเป็นคนพื้นเมือง ได้ภรรยาเป็นแม่ค้าในตลาด มีลูกด้วยกัน ๘ คน คนโตอายุ ๑๖ คนเล็กสุดอายุยังไม่ถึงสองขวบ ชีวิตของเขาดำเนินไปอย่างไร้ขบถ จนไม่มีสิ่งใดจะกล่าวได้เต็มปากว่าพิเศษ ถ้าจะเปรียบกับรั่มก็ ก็ต้องเปรียบเหมือนเส้นขนานสองสายซึ่งไม่มีวันจะเฉียดเข้ามาสัมผัสกันได้ไม่ว่าที่จุดใด

“ก็เหมือนคนบ้านนั้นแหละ อ่านไม่ได้เขียนไม่ได้ ฟังอะไรไม่รู้เรื่องเลย”

เป็นครั้งแรกที่ปลัดจังหวัดพัฒนาหนุ่มใหญ่พูดถึงเรื่องลึกซึ่งส่วนตัวทุกคนรู้แต่เพียงว่า เขากับภรรยาเดิมหย่าขาดจากกันเมื่อสองสามปีที่แล้ว ภรรยาแยกทางไปแต่งงานกับชาวต่างชาติ เวลานี้ก็ย้ายจากประเทศไทยติดตามสามีใหม่ไปอยู่อิตาลี

“จริงหรือ ถึงยังงั้นเชียว”

“จริงซี...ผมเองก็ไม่รู้หรอกว่า ทำไมตัวเองถึงบ้านขนาดนั้นได้ แต่มันก็เป็นไปแล้ว” เขาพูดอย่างสลดใจ

“แล้วเดี๋ยวนี้ล่ะ”

“เดี๋ยวนี้” เขายกไหล่หนึ่ง “ไม่มีติดอยู่ในสมองของผมเลย”

“เวลารักษาแผลหัวใจให้คนเราได้ดีที่สุด”

“ก็อาจจะเป็นได้ ผมบ้ำอยู่ ๖ เดือนเต็มๆ แต่พอเลิกบ้ำแล้ว ผมก็ตัด  
หล่อนขาด เหมือนตัดเชือก”

“ไม่ใช่ตัดบ้ำ” พิเศษพูดยิ้มๆ

รัมภ์พยักหน้า

“แต่ถ้าเขาเกิดชมซานมาขอพึ่งผมอีก ผมก็อาจช่วยเหลือในฐานะเป็น  
แม่ของลูก”

“คุณคิดว่าเธอจะกลับมาอีกไหม”

“ไม่คิด” เขาส่ายหน้า “เมื่อก่อนผมเขาก็เป็นคนใจคอเด็ดเดี่ยวคนหนึ่ง  
เหมือนกัน”

“ผมได้ข่าวว่า เธอสวยมาก”

เขานิ่งคิดนิดหนึ่ง ครั้นแล้วก็ยิ้มเหมือนเยาะ

“รูปโฉมเหมือนความฝัน มันไม่จริงอะไรดอกคุณ ถ้าผู้ชายเราเลือก  
เมียแค่รูปโฉม ก็อาจเสียใจภายหลัง”

พิเศษหัวเราะ

“ผมจะจำไว้สอนคนหนุ่ม”

“แต่มันก็ไม่ใช่ว่ากฎเกณฑ์ตายตัวหรอกนะ ที่เขาสวยด้วย ยั่งยืนคงทน  
ด้วยก็มีถมเถไป”

พิเศษนิ่งไปอีตี่ใจหนึ่ง ก็ลองหยั่งเสียงของคู่สนทนาขึ้นว่า

“ถามจริงๆ เถอะคุณรัมภ์ คุณเคยคิดจะเลือกผู้หญิงที่จังหวัดมั่งไหม”

“ก็ไม่แน่แน่” รัมภ์แบ่งรับแบ่งสู้ “คุณจะให้ผมสัญญาอะไรไม่ได้หรอก”

“ผมไม่ได้หมายถึงเวลานี้...”

“ก็ดูเอาเองซี ผมสนใจใครมั่งล่ะ” เขาตอบพลางหัวเราะ “คุณแม่ผม  
นะกำซับบแล้วกำซับบอีกทีเดียว จะมีเมียละก็ คิดถึงลูกด้วย...แหม คุณ คน  
เรานี้เนาะเนาะ พอมาเป็นพ่อคนแม่คนแล้ว มันคิดมากพิลึกละ”

“บางคนไม่คิดเลยก็มี”

“ก็อาจมี แต่คงน้อย” รัมภ์ตอบ

ชายคนหนึ่งก้าวเข้ามาในประตูโบสถ์ที่เขา นั่งเดินตรงมา

“อ้อ คุณเวียน” เขาทัก พลังขยับที่ให้นายเวียนนั่ง “คุยกันก่อนสิ”

“ครับ” นายเวียนตอบ แต่มีได้นั่งลงตามคำชวน เขาก็อ้าก้นิดหนึ่ง ขณะเอ่ยขึ้นว่า “ผมกำลังจะมารบกวนถามว่า ท่านพอจะมียาต้มอะไรติดมา มั่งไหมครับ”

“อ้าว ทำไม”

“เด็กผู้หญิง...เอ๊ย...ก็ไม่เด็กหรอก ลูกสาวกำนันสินนะครับ แกดูเหมือน จะไม่สบาย” นายเวียนบอก “แกนั่งอยู่ดูเดียวกับผมนั่นแหละครับ ที่แรกก็ ไม่เห็นแกหรอก นั่งซุกอยู่มุมสุดเลย ผมจะไปห้องน้ำ ถึงได้เห็นแกเข้า”

พิเศษรีบพยักหน้า

“ผมมี...ยาตราเสือ ใช้ได้ไหม” แล้วเขาก็เปิดกระเป๋าเอกสารแบนๆ ที่วางอยู่ข้างตัว เอามือควานๆ อยู่สักครู่ก็หยิบตั๊กเล็กๆ สีแดงออกมาส่งให้ นายเวียน อีกฝ่ายจึงยกมือไหว้ บอกว่า “เดี๋ยวจะเอามาคืนนะครับ”

“ไม่ต้องหรอก เอาไปเลยก็แล้วกัน”

“ไม่เป็นไรครับ เดี่ยวผมจะเอามาคืน” เขายืนยันพลังก็ขอตัวกลับไป

“กำนันสินลับแลใช่ไหม” รัมภ์ถามเมื่อลับร่างนายเวียน

“ครับ...นั่นแหละ” จำจังหวัดพยักหน้า “ที่แกอยู่ห้องแถวตรงตลาด ลับแลไงครับ ชายไม้กวาดกับผ้าตีนจกนะ”

“อ้อ นึกออกละ” เขาพยักหน้า เมื่อนึกถึงชายวัยหกสิบเศษร่างใหญ่ อารมณ์ดี ทันสมัย อดีตกำนันตำบลศรีพนมมาศ อำเภอลับแล “วันงาน บายศรีสู่ขวัญคุณวรินทร์ แกก็เป็นตัวตั้งตัวต้อยด้วยนี่”

“ครับ...ไม่ว่าจะมึงงานอะไรที่อำเภอ แกมักจะร่วมมือแข่งขันตลอด” พิเศษบอกอย่างผู้คุ้นเคยกับท้องถิ่นเป็นอย่างดี “เมียแก...ยายตองนะ ทอ ผ้าตีนจกได้สวยนักหนา”

“อ้อ งั้นหรือ...”

“ลูกสาวที่วานีอาจจะเป็นคนที่ส่งมาเรียนกรุงเทพฯ ก็ได้” พิเศษพิมพ์

“คงมีลูกหลายคนละมัง” รัมภ์ซັกเรื่อย ๆ โดยไม่ตั้งใจ

“ห้าคนครับ” พิเศษบอกได้ทันทีทันใด “แต่มีผู้หญิงสองคนเท่านั้น คนโตได้ข่าวว่ากำลังเรียนวิทยาลัยเทคนิค ปีอะไรแล้วก็ไม่ทราบ แต่นอกนั้นก็ยังมีเรียนอยู่ที่จังหวัดทุกคน”

“คุณรู้จักแกดีละซี”

“ครับ รู้จักดี ก็ผมกับแกเคยถองเหล้าด้วยกันมาตั้งแต่หนุ่ม ๆ นี้” พิเศษพูดพลางลุกขึ้น “ผมเห็นจะต้องเดินไปดูเด็กเสียหน่อย ไม่ยักรู้ว่ามารณนี่”

“เชิญตามสบายเลย” รัมภ์พยักหน้าขณะเอนหลังฟังพนักรถปล่อยสายตาและอารมณ์ให้ล่องลอยออกไปกับสายลมแสงแดดที่กราดกล้ำอยู่นอกหน้าต่างรถไฟ

พระอาทิตย์ตอนเที่ยงเศษส่องแสงลงมาลูบไล่น้ำข้าวและสายน้ำในคลองยาวที่ขนานไปกับริมทาง ทำให้รัมภ์เกิดความรู้สึกว่า แผ่นดินไทยมิได้เป็นสถานที่อันเต็มไปด้วยอิสริเสรีแต่อย่างเดียว หากยังสามารถดึงดูดโน้มน้าวน้ำใจให้อบอุ่นและอบอวลไปกับความสมบูรณ์พูนสุขได้เกือบทุกตารางนิ้ว ก็ดีเหมือนกันที่อาชีพของเขาต้องเกี่ยวข้องกับต่างจังหวัด เมื่อประมาณปีเศษมานี้เอง รัมภ์เกิดความเบื่อหน่ายพระมหานครถึงขนาดที่อาจเรียกได้ว่าทุรนทุราย เพราะฉะนั้นพอรู้ว่าถูกย้าย เขาก็เต็มไปด้วยความตื่นเต้นปีติที่จะได้รู้สึกที่ชีวิตอันซ้ำซากจำเจอยู่แต่กับไอแดดไอลมแห่งเมืองหลวงจะได้มีการเคลื่อนไหวครั้งใหญ่เสียที

ชายหนุ่มชอบงานที่กำลังทำอยู่นี้อย่างที่เรียกได้ว่าเป็นชีวิตจิตใจ เพราะเป็นงานที่ได้อยู่กับที่ การได้ออกสำรวจบุกป่าฝ่าดง คลุกคลีกับขุนเขาลำเนาไพร และสังสรรค์กับราษฎรนั้นเป็นความสุขชั้นสูงอย่างหนึ่งของเขา เพราะเจ้าตัวได้ตระหนักแล้วว่า ในโลกมนุษย์เราไม่มีสิ่งใดจะทรงคุณค่าอันเหนียวแน่นยิ่งไปกว่าการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน

รัมภ์พยายามฝังกอดตีอันน่าเศร้าของเขาไว้ในเบื้องลึกของหัวใจ ด้วยวิธีว่าศิรณาทำให้เขาเซ็ดผู้หญิง แต่จะเซ็ดไปอีกนานเท่าใด ตนเองก็ตอบไม่ได้ เพียงแต่หล่อนช่วยให้เขาตั้งสติไว้ได้อย่างมั่นคงขึ้นกว่าเดิมหลายต่อ

หลายเท่า เพราะฉะนั้น ทุกวันนี้ ในลมหายใจของเขาจึงเกือบไม่มีหญิงใด  
สิงสู่อยู่

วันใหม่ที่เปลือกตาเปิดขึ้น สมองเริ่มบังคับบัญชาร่างกาย สิ่งแรกที่  
เขาคิดถึงก่อนก็คืองาน

งานและงานเท่านั้นที่มีบุญคุณต่อเขา ทำให้อายุยืนยาวมาได้โดยปราศ-  
จากโรคประสาทรบกวนจนถึงทุกวันนี้

อีกสิ่งหนึ่งที่อยู่ในความคะเนถึงและห่วงใยเสมอก็คือเด็กหญิงรินกา  
ลูกรัก

งานและลูกคือสองสิ่งที่เป็นเครื่องจักรกลบังคับวิถีชีวิตของเขาให้เดินไป  
ในทางที่ถูกและควร

“ผู้หญิง” เขายังใกล้เคียงกับตัวเองอย่างดูถูก “ถ้าไม่ระวังเรื่องหล่อนจะมีชู้  
ก็ต้องระวังเรื่องหล่อนจะตัดก้นถูงของเรา”

ไม่ใช่ผู้หญิงอื่นใดเลยที่ทำให้เขาเกิดความคิดในด้านร้ายเช่นนี้ นอก  
จากแม่ของลูกเขาเอง

พิเศษเดินกลับมาหนึ่งที่เดิม

“ค่อยยังชั่วแล้วหรือ”

“ครับ...ก็ค่อยยังชั่วขึ้นบ้าง” เขาตอบพลางถอนใจยาว “เด็กอะไรก็ไม่รู้  
เรียนครึ่งๆ กลางๆ ก็จะกลับบ้านเสียแล้ว”

“อ้าว”

“ครับ...ผมซັกไซ้ไล่เสียงเมื่อกี้ เขาบอกว่าเขาจะไม่ไปกรุงเทพฯ อีก  
แล้ว”

“เรียนถึงไหน”

“เพิ่งเทคนิคปีแรกเท่านั้นเอง”

“น่าเสียดาย ทำไมจะเลิกเรียนเสียล่ะ”

“ผมก็ไม่ทราบเหมือนกัน เขาอึ้งๆ อึ้งๆ ก็เลยไม่อยากซັก” พิเศษส่าย  
หน้า “เด็กสมัยนี้อานิยายอะไรไม่ได้ นี่พ่อแม่ก็ยังไม่รู้เลยว่าลูกหอบกระเป่า  
กลับรัง”

“คงมีเรื่องคับแค้นอะไรละมัง”

“เรื่องเงินนะหรืออะ”

“ก็ไม่ทราบได้...เด็กเรียนดีหรือเปล่าละ”

“เอ...ยังไงก็ไม่ทราบ แต่นี่มันก็ยังไม่วายปีสั๊กหน้อย เรียนดีหรือ  
ไม่ดี ก็ต้องเรียนไปจนกระทั่งสอบละ”

“ไม่สบาย แล้วมีคนมาด้วยหรือเปล่า”

“เปล่าครับ มาคนเดียว ผมก็เลยฝากนายเรียนให้เขาช่วยดูๆ ด้วย”

“เรียกมานั่งด้วยกันเสียที่นี้ก็ได้เน้อ”

“ตัวของเขาชั้นสองครับ” พิเศษบอก

“ก็จะเป็นไรไปละ เพิ่มเงินเสียหน่อย”

พิเศษนั่งตรองเล็กน้อย จึงลุกขึ้น

“ผมจะไปถามเขาดู เขาจะมาไหมก็ไม่ทราบ”

แล้วจำจ้งหวัดวัย ๕๐ ก็ลุกจากที่นั่ง เดินกลับไปทางตู้ชั้นสอง รั่มก็  
จึงหยิบหนังสือพิมพ์ที่ยังอ่านไม่จบมาอ่านต่อ

อ่านอยู่นานจนหมดฉบับ พิเศษก็ยังไม่วายกลับมา จนกระทั่งใกล้จะจบ  
ฉบับที่สอง เขาจึงได้ยินเสียงพูดไถ่ๆ

“เด็กอะไร ตื้อชะมัดเลย”

“ไม่มาหรือ” รั่มก็ลดหนังสือพิมพ์ลง พลังถาม

“ไม่ยอมมา เขาว่าเขานั่งคนเดียวได้ ก็เลยตามใจ” พิเศษบอกขณะ  
บ่นพึมพำต่อไป “เด็กบ้านนอกนี่ลงเอาเข้ามาย่อมสี่ในกรุงละก็ทุกรายเลย  
รายไหนรายนั้น”

“เป็นยังไง”

“หัวแข็ง”

“ก็เป็นธรรมดา คนเราเจริญขึ้น มีความคิดเป็นของตัวเองมากขึ้น  
ไอ้เรื่องจะคล้อยตามใครง่ายๆ มันก็เป็นไปได้ยาก”

“แต่มันต้องฟังเสียงผู้ใหญ่มัง” พิเศษพูดอย่างหัวเสีย “ไอ้นี้ไม่เอาไหน  
เลย ข้าวปลา ก็ยังไม่ได้กิน มีน้ำละ ลมแล้งมันถึงได้จับ”



“เอ๊ะ ออกจะแปลกอยู่ละ ทำไมไม่กินข้าว ก็นี่มันจะป่วยแล้ว”

“นั่นนะซี นี่ผมเลยสั่งข้าวหมูผัดพริกไปให้ ไม่ทราบว่าจะกินไหม” พิเศษบอก “แต่ทำทางมันล่อยๆ ซอบกล เหมือนมีเรื่องอะไรในใจนั่นแหละ”

“ผมก็ว่านั่นแหละน่า ไม่งั้นอยู่ดีๆ จะหอบเสื่อผ้ากลับบ้านทำไม เรียนก็ยังไม่ไปถึงไหน”

“หรือจะเรื่องรักๆ ใคร่ๆ ก็ไม่รู้”

“ไปๆ มาๆ ก็หนีไม่พ้นเรื่องนี้่อีกตามเคยนะ” รัมภ์พึมพำอย่างระอา

## ๒

เมื่อรถไฟใกล้จะถึงสถานี พิเศษก็ขอตัวไปยังตู้ชั้นสอง

“ผมจะไปดูเด็กสักหน่อย นี่ก็ค่ำมืดแล้วจะไปถึงลับแลได้ยังไงคนเดียว”

“เรียกมาสมทบกันซีคุณ เราไปส่งก็ได้ประเดี๋ยวเดียวเท่านั้นเอง ไม่เสียเวลาอะไรหรอก”

“ครับ ก็ดีเหมือนกัน”

แล้วพิเศษก็เดินหายไปจากตู้รถ สักครูก็กลับมาพร้อมกับหญิงสาวคนหนึ่ง

รั่มก็รับไหว้หล่อนเมื่อพิเศษแนะนำ

“สลาครับ ลูกกำนันสิน”

“อ้อ” เขามองดูหล่อน พลังก็ขมวดคิ้วน้อยๆ “นี่ไม่ออกกว่าเราเคยพบกันที่ไหนมาก่อน”

หล่อนมองตอบเขา รั่มก็รู้สึกชัดเจนว่าดวงตาคู่นั้นค่อนข้างเลื่อนลอย เคียงคว้างเหมือนใบไม้ที่ถูกลมปลิดขั้วปลิวว่อนอยู่ในอากาศ

“ค่ะ...หนู...อ้อ...ดิฉันก็คิดว่าเคยเห็น...ท่าน...ที่ไหน”

“อย่าเพิ่งนึกถึงเลย” เขาพูดพลังตั้งกระเป๋าดำเดินทางลงมาจากตะแกรงเหล็กเหนือศีรษะ “ยังมีเวลานึกอีกมาก”

ยิ้มปรากฏจางๆ ที่ริมฝีปากของหล่อนนิดหนึ่ง หากก็ปลานาการไปเหมือนฟ้าแลบ

“ของของคุณล่ะ มีเท่านี้หรือ”

“ค่ะ มีเท่านี้”

เขาก็้มลงมองดูกระเป๋าดำเดินทางค่อนข้างใหญ่ ชะลอมกับกระเป๋าดำถือในมือหล่อนแล้วจึงเงยหน้า มองผ่านความมืดออกไป ก็ยังแลไม่เห็นบ้านเรือน หลังได้ปรากฏในความมืดเบื้องหน้า

“เดี๋ยวผมจะเลยไปส่งคุณถึงบ้าน”

“โอ๊ะ...ไม่ต้องดีกว่าค่ะ...รบกวน...”

“เอาเถอะน่า ผู้ใหญ่จะไปส่งก็ปล่อยให้ไปซีเรากี่” พิเศษดูเบาๆ “แล้วใจคุณน่าจะไปคนเดียวงั้นหรือ”

“เคยไปนี่คะ”

“ก็รู้แล้วว่าเคย เพื่อเคราะห์ห้ามยามร้ายมีคนดักจี้กลางทางล่ะ”

“หนู...ก็...สุดแต่บุญกรรมแล้วค่ะ” น้ำเสียงนั้นฟังดูละห้อยทอดอาลัย ในชีวิตจนรั้มก็อดก้มลงมองหล่อนอีกครั้งไม่ได้ ก็แลเห็นว่าหล่อนกำลังก้มหน้ามองแต่กระเป๋าทือในมือเหมือนกัน

คิวดำพาดอยู่ระหว่างวงหน้าขาที่ค่อนข้างซุบซิด ปลายจมูกเป็นมันเล็กน้อยด้วยการเดินทางที่ผ่านมาครึ่งวันกับอีกสองชั่วโมงโดยไม่ได้รับการเติมความงามแต่อย่างใด

ริมฝีปากของหล่อนกำลังเม้มน้อยๆ ราวกับสะกดกลิ่นความรู้สึกซึ่งตนเองเท่านั้นที่เข้าใจ

“โอ๊ะ พุดยั้งเงันจะใช้ได้หรือ” พิเศษ ‘ดู’ ต่อไปอีก “พ่อแม่เรายังมีนะ ยังไง ก็ต้องนึกถึงพ่อแม่มั้ง”

“คุณอาพบพ่อป่วยหรือเปล่านั้น แกเป็นยังงั้นมั้ง สบายดีหรือคะ” สลาเงยหน้าขึ้น รอยเศร้าค่อยจางไปเมื่อเอ่ยถึงบิดา

“อ้าว เราเป็นลูก เราไม่รู้หรือ เหมวก่อนมาเยี่ยมแกหรือเปล่านั้น”

“เปล่านั้น เพราะหนูตั้งใจรวบยอดกลับบ้านตอนปลายปีเลย”

“อ้าว แล้วนี่มันยังไม่ทันปลายปีนะ” เขาติงอย่างจับผิด

“ค่ะ ยังไม่ปลายปี” หล่อนตอบอ้อมแอ้ม “แต่หนูก็...เรียนไม่ไหวแล้ว”

“เอาเถอะ กลับไปนี่ พ่อก็คงตั้งศาลขึ้นชำระความหรอกนะ”

หล่อนเค้นยิ้ม

“ค่ะ หนูยอม”

ตลอดเวลา รั้มก็ไม่ได้มองหน้าหล่อน แต่เขาก็รู้ว่าเด็กคนนี่ต้องมีอย่างอื่นที่ร้ายแรงยิ่งกว่า ‘เรียนไม่ไหว’

“เราก็เรียนตีไม้ไชหรือ”

“ก็ไม่ได้ตีนักหรอกค่ะ แต่เวลานี้แล้วเอาที่เดียวแหละ”

พิเศษถอนใจยาว

“ชักจะไม่ค่อยเข้าใจเสียแล้วละเรื่องของเด็กกรุงเทพฯ เดียวนี้เราแก่เกินไปจนตามไม่ทันแล้ว”

หล่อนไม่ตอบ อึดใจเดียว รถก็เข้าเทียบชานชาลาสถานี

“ยังไม่ลงที่นี่หรอก” รั่มก็บอกหล่อน ตาสบตานิดหนึ่ง “ผมสั่งให้เด็กเอารถมารับที่สถานีอาสน์”

“อ้อ...ค่ะ...”

“นั่งลงก่อนก็ได้”

“ไม่ต้องหรอกค่ะ จะถึงอยู่แล้ว”

รถจอดที่สถานีของตัวจังหวัดเพียงสองสามนาทีก็เคลื่อน อึดใจใหญ่ ต่อมาจึงมาจอดอีกครั้งที่สถานีสถานีอาสน์อันเป็นสถานีย่อย แต่มีความสำคัญสำหรับคนโดยสารที่มีสัมภาระมาก กับคนโดยสารที่จะขึ้นรถต่อไปยังจุดหมายปลายทางนอกเมือง เพราะรถจะหยุดที่นี่ประมาณ ๑๕ นาที

“อ้อ นั่นแหละ อุทิศอยู่นั่น” จำจังหวัดบอรั่มก็แล้วรีบชะเง้อตัวออกไป โบกมือกับคนขับรถซึ่งกำลังเก็บ กังๆ อยู่ตรงหาอาหารริมสถานี “อุทิศ...ทิด”

คนขับรถรีบวิ่งมารับของที่ละชั้นจากหน้าต่าง เมื่อรับลงไปกองรวมๆ ไว้ข้างล่างจนครบทุกชั้นแล้ว รั่มก็ พิเศษ และสลาจึงก้าวตามกันลงมา ช่วยคนขับรถหิ้วต่อไปยังรถที่จอดรออยู่หน้าสถานี

“ไปลับแลก่อนนะ ทิด” เขาสั่ง “บ้านกำนันสินธุ์จักไม้ไชหรือ”

“ครับ”

สลา นั่งเงียบ

“เบียดกันหน่อยนะ” พิเศษบอก เพราะรถคันนี้เป็นรถแลนด์โรเวอร์ ที่นั่งตอนหน้าค่อนข้างสบาย แต่ที่นั่งตอนหลังเป็นที่นั่งยาวสองแถว หันเข้าหากัน เมื่อรถแล่นเร็วจะทำให้คนนั่งกระดอนขึ้นๆ ลงๆ เป็นที่เมื่อยขบ เพราะฉะนั้นรั่มก็จึงชวนให้ทุกคนนั่งรวมกันเสียที่ตอนหน้า ส่วนตอนหลัง

ใช้สำหรับวางสัมภาระ “แต่ก็พอไปได้ ดีกว่านั่งข้างหลัง”

พิเศษนั่งติดกับคนขับ ถัดมาก็คือปลัดจังหวัดพัฒนาหนุ่ม และริมสุดก็คือลูกสาวกำนันสิน

“ความจริง ผมนั่งข้างหลังก็ได้” รั่มกับนเบาๆ เมื่อรู้สึกว่ามีหญิงสาวขยับไหล่เล็กน้อย

“ไม่ดีแน่...ที่ผมจะนั่ง คุณก็ไม่ให้ผมนั่ง ครั้นคุณจะนั่ง ผมก็ไม่ให้คุณนั่ง แต่จะให้ผู้หญิงไปนั่งก็ไม่ดี เสียมารยาทสุภาพบุรุษ ก็เลยตัดสินใจอย่างยุติธรรม ออกมากองเสียที่นี้ให้หมดจะได้สิ้นเรื่องไป”

รั่มก็หัวเราะ

“ผมนะไม่เป็นไร คุณนี่นะซี...จะ...เอ้อ...ไม่สบาย”

“ไม่เป็นไรค่ะ เตียวก็ถึง”

เส้นผมของหล่อนถูกลมตีใส่จนก้าวก่ายมาระอยู่กับใบหน้าของเขาโดยหล่อนหารู้สึกตัวไม่

ผมของหล่อนยาว...ยาวเลยบ้า และปราศจากการตกแต่งใดๆ เพียงแต่หวีแสกข้างเรียบๆ ปล่อยให้ปลายอันงอนสลวยน้อยๆ ทิ้งตัวเคลียเกล้าอยู่กับริมแก้มอันขาวผุดผาด

“อยู่ลับแลมาตั้งแต่เกิดหรือ” เขาถามขึ้นลอยๆ

หล่อนเอี้ยวคอมาทางเขานิดหนึ่ง

“ค่ะ”

“สลาเป็นคนลับแลแท้ๆ”

“งั้นก็อยู่มาตั้งยี่สิบสามสิบปีแล้วซี”

“กว่านั้นค่ะ บรรพบุรุษของดิฉันก็อยู่ที่นี้ไม่เฉพาะพ่อแม่”

“อ้อ”

“คุณว่าคุณเคยเห็นผมที่ไหนมาก่อนใช่ไหม”

“ค่ะ”

“ผมจะช่วยทบทวนความจำให้ เอาใหม่ละ” เขาถาม

“ที่ไหนคะ”

“ผมเพิ่งนึกได้” รัมภ์ตอบ “วันหนึ่งคุณไปหาคุณปริ๊ที่ทำงาน เขาทำ  
อยู่ห้องเดียวกับผม”

“อื้อ จริงด้วยคะ ดิฉันนี่ก็ออกแล้ว” หล่อนร้องเบาๆ

“ปริ๊ไหน” พิเศษถาม

“ลูกของป่าที่ดิฉันไปพักอยู่ด้วยไงคะ คุณอา” เสียงของหล่อนดูเหมือน  
จะแปร่งแกมตะกุกตะกักไปเล็กน้อย

“อ้อ เขาทำงานอยู่ที่สำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบทเหมือนกันหรือ”

“คะ...แต่เดี๋ยวนี้ไม่ได้ทำแล้ว ไปได้งานบริษัทเงินเดือนดีกว่า”

รัมภ์พยายามทบทวนความทรงจำอีกครั้งเกี่ยวกับชายหนุ่มคนนั้น ยัง  
จำได้ว่าหนุ่มๆ ในห้องวิจารณ์หล่อนผู้นี้ว่าอย่างไร

‘แฟนของปริ๊นี่ สงสัยจะเป็นคนเมืองเหนือแฮะ’

‘ดูตรงไหน’

‘อ้าว ก็ตรงผิวนะซี แล้วก็รูปหน้าออกแบนๆ เห็นไหมละ ผู้หญิงเหนือ  
ใบหน้าไม่ค่อยเป็นรูปไข่เท่าไร ส่วนมากมักจะกว้างมากกว่าเรียว’

‘เงินหรือ...แต่คนนี้ก็ไม่ว่างเท่าไรนี้น่า’

‘แต่ก็ไม่เรียวเท่าไรหรอกน่า’

‘เอาเป็นอันว่าสวยก็แล้วกัน เรามีแฟนสวยๆ ยังงี้มึงก็เห็นจะนั่งยิ้มได้  
ทั้งวัน’

เขานึกถึงคำสัพยอกระหว่างหนุ่มๆ ในที่ทำงานได้เกือบทุกประโยค แต่  
ก็อดรู้สึกไม่ได้ว่า เวลานี้ ขณะนี้หล่อนสวยน้อยกว่าวันนั้นเป็นนักหนา

วันนั้น หล่อนสดใสอยู่ในชุดสีม่วงอินทนิล ดวงตาคมเป็นประกาย  
ส่องแสงขึ้นมาแข่งกับความนวลเอยของผิวพรรณ แลดูดุจดวงจันทร์อันทรง-  
กลมอยู่ท่ามกลางฟากฟ้าซึ่งหาเหมมหมอกมิได้

อีกพักหนึ่ง รถก็แล่นเข้าเขตอำเภอลับแล เพียงสองนาทีให้หลังอุทิศ  
ก็เลี้ยวขวา จอดที่หน้าร้านซึ่งบัดนี้หน้าถ้งปิดสนิท

สลาเคาะประตูเบาๆ สักครู่ก็มีใบหน้าของหญิงกลางคนโผล่ออกมา  
แรกทีเดียว นางยืนงออยู่เหมือนไม้เชื้อสายตา พอลูกสาวยกมือไหว้เท่านั้น

ก็ร้องออกมาว่า “เอ็งหรือนั่น มาได้ยังไง”

พิเศษชะงักหน้าเข้าไปในแสงไฟตรงช่องประตู

“มาพร้อมกัน รถขบวนเดียวกัน เลยมาส่ง”

“อ้าว ตาย...คุณพิเศษ” นางตองอุทานพลางมองข้ามป่าพิเศษออกไปยังคนที่เห็นตะคุ่มๆ “แล้วนั่นใคร”

“ท่านปลัดพัฒนาไงล่ะ”

“อ๊ย ตายละ เข็มูท่านข้างในก่อนซีคะ...” ครั้นแล้วนางก็เปิดประตูให้กว้างออก พลังหันไปตะโกนเรียกสามี “ตาสิน...ออกมารับแขกเร็ว”

“อย่าวุ่นวายเลย ป้า” รัมภ์โบกมือ แต่ก็ก้าวเข้าไปในร้านซึ่งมียกพื้นสูงยาวขนาบไปกับข้างฝา บนยกพื้นมีตู้กระจกยาวเท่ากับความยาวของยกพื้นและฝาห้อง ใช้เป็นที่วางผ้าตีนจกที่ทอสำเร็จแล้ว อีกด้านหนึ่งมีมัดไม้กวาดหลายสิบมัดวางก่ายกันเป็นกองสูง ถัดไปอีกเป็นเชิงตุเรียนห้าหกชั่งกับถาดสังกะสีเปล่าๆ ซ้อนกันอยู่เกือบสิบถาด

เด็กชายวัยรุ่นสองคนกับเด็กชายหญิงเล็กๆ อีกสองคนถลันออกมาจากหลังบ้านพอดี

สลาโม่เข้ากอดน้องคนเล็กสุดอย่างดีใจ

“พี่หนูมา พี่หนูมา” เด็กหญิงร้องสุดเสียง

รัมภ์ได้แต่หนึ่งมองดูภาพแห่งความปีติยินดีอยู่เงิบๆ ทันใดนั้นชายร่างใหญ่ ผิวกร้าน ไ่ว่หวดประปรายบนริมฝีปาก นุ่งกางเกงขาสั้นกลางเก่ากลางใหม่ ไม่สวมเสื้อ เคียนพุงด้วยผ้าขาวม้าก็ไหล่ออกมาอีกคน

“อ้าว จ่า” กำนันสินร้องทัก พลังยกมือไหว้รัมภ์ “ท่านก็มาด้วยมายังไงกันครับนี่...อ้าว อีหนู”

รัมภ์อดยิ้มไม่ได้ นานที่ปีहन เขาจึงจะได้ยินสรรพนามเช่นนี้สักครั้ง

“มายังไงวะนี่”

“ก็มารถไฟซีพ่อ” “อีหนู” ตอบ เล่นเอาบิดาทำตาเขียว

“รู้ละว่ามารถไฟ หน้าอย่างเอ็งมีปัญญาเหาะมาทางเรือบินหรือยังงี้”

“มารถเมลล์ก็ได้นี่ พ่อก็” หล่อนเถียง

“เออ...จะมาทางไหนก็มาถึงเป็นแล้วกัน แต่อยากรู้ว่าทำไม โรงเรียนหยุดเทอมทำไมไม่มา” แก่ต่อว่าขณะนั่งลงข้างรั้ว “เฮ้อ หาน้ำหาท่า มารับรองท่านซี”

“ไม่ต้องหรอก ผมจะกลับแล้ว”

“ขอบพระคุณท่านมากครับ อุตส่าห์มาส่ง”

“เขาไม่สบายมาในรถนั้น” พิเศษบอก

“เป็นอะไรไป” นางตองหันไปถามบุตรสาวคนโตซึ่งยืนกอดกับน้องคนเล็กอยู่กลางห้อง

กางเกงผ้ายัดสีด้ากับเสื้อเชิ้ตแขนยาวดอกเปราะๆ สีส้มสลับเขียวตัวยาว ซึ่งคลุมสะโพกไว้จนเกือบจะกลายเป็นรุ่มร่ามทำให้แลดูหล่อนสูงระหงและประเปรี้ยวราวกับปานศรณารายณ์ย้อมสี ซึ่งนิยมปักแจกันในป่าคอนกรีต มีโชดอกกล้วยไม้อันเกาะติดอยู่บนคาคบในราวไพร

ท่าทางหล่อนเป็นชาวกรุงเทพฯ เต็มตัว

“เปล่าหรือแม่” หล่อนตอบ พลังหลบสายตาผู้ใหญ่วิว่วคนที่กำลังมองดูหล่อนเป็นจุดเดียวกัน

“เอาละ วันนี้เห็นจะต้องกลับเสียที คุณรั้วก็ได้พักผ่อนบ้าง” พิเศษบอกกำนันพลางลุกขึ้นยืน

“ต่างคนต่างก็ได้พักผ่อน” รั้วก็พูด ขณะรับไหว้คนทุกคนในที่นั้น

“ว่างๆ ก็เชิญท่านมาแวะมั่งซีครับ” อดีตกำนันบอกอย่างเคารพนบ

“ผมมาเสมอแหละ เพียงแต่ไม่ได้แวะมาร้านนี้เท่านี้เอง ผมกับคุณวรินทร์ชอบกันมาก” เขาหมายถึงนายอำเภอลับแลซึ่งเพิ่งย้ายมาไล่เลียกับเขา

“อ้อ ท่านนายอำเภอท่านดีมากครับ ใครๆ ก็รักท่าน”

“มาทานก๋วยเตี๋ยวเปิดตู้ร้านนั้นไงล่ะ”

“ครับ ร้านนั้นเขามีชื่อที่สุดในลับแลละ”

“ทำกับข้าวอร่อยดีนะ” รั้วก็พูดเป็นประโยคสุดท้ายขณะหันหลังกลับไปก่อนจะออกประตู เขาจึงเอี้ยวตัวไปบอกสลาว่า “ไปละ”

นั่งกันมาในรถสักครู่ พิเศษจึงถามว่า



“พรุ่งนี้คุณรั่มก็จะไปที่หัวงานใหม่”

“ไปครับ แต่คงไปสายหน่อย ต้องเก็บกวาดงานบนโต๊ะให้เรียบร้อยเสียก่อน เดือนหน้าผู้ว่าฯ จะไปสัมมนาไม่ใช่หรือ”

“เดือนนี้เต็มๆ”

“ว่าไง ทิศ” เขาถามคนขับรถ “ระหว่างอ้าวไม่อยู่มีใครมาหามั่ง”

อุทิศอมยิ้ม

“หลายคนครับ ผลัดกันมา”

“ใคร”

“คุณสมสมัยมาเมื่อวานซืน” อุทิศบอก “คุณอัมพิกามาเมื่อวาน แต่คุณมยุรีนะเพียงแต่โทร. มาถามท่านกลับเมื่อไหร่แน่ เห็นบอกว่าจะกลับตั้งแต่วันอาทิตย์ ทำไมวันจันทร์แล้วก็ยังไม่กลับ”

พิเศษหัวเราะก๊าก

“ความหอมของคนเราเนี่ย ร้ายยิ่งกว่าดอกไม้หอมอีกนะ”

อุทิศพลอยชอบใจ

“ยายอัมพิกานะน่ากลัวครับ แกเป็นแม่ไม่มีเงินเสียด้วย” คนขับรถพูดอย่างครึมๆ “ลำพังคำว่าแม่ไม่มีน่ากลัวอยู่แล้ว บวกความไม่มีเงินเข้าไปด้วย ก็ยิ่งน่ากลัวหนักขึ้นอีก”

“ไม่เห็นจะเกี่ยวกันตรงไหนเลย” รั่มก็ว่า

“เกี่ยวซีอะ ท่าน ถ้าลำพังแม่ไม่มีอย่างเดียว จะไปติดผู้ชายสักคน ก็ยังไม่รู้จะดำเนินการยังไง แต่ถ้ามีเงินละก็แม่ทุ่ทุ้งซะบัดเลย จะเอาอะไรละทุนหัวให้...หนักๆ เข้าก็ต้องใจอ่อน”

“ลือเห็นอ้าวเป็นไงนะ ทิศ”

อุทิศหัวเราะแหยๆ

“เปล่าครับ ผมก็ไม่ได้หมายความว่าท่านจะไปสนใจแกหรอก นี่ผมพูดถึงทั่วๆ ไปนะ”

“พูดอะไรก็ระวังหน่อยไว้ยกลอ” พิเศษปรามเพราะรู้นิสัยคนขับรถที่ค่อนข้างปากไวดี “ท่านปลัดพัฒนาของเราคนนี้ ท่านไม่ได้เป็นปลาที่จะซุบ

เหยื่อใครง่าย ๆ หรือหน้า”

“โธ...โธ...เปล่าครับ ผมก็ไม่ได้ว่าอะไรท่านนี่ครับ ผมเพียงแต่นึกชั้นคุณอะไรต่อคุณอะไรพวกนั้นตั้งหาก แหม คุณเธอช่างมีมานะกันเสียเหลือเกิน”

“ก็ปล่อยให้เขามานะกันต่อไปเถอะ” พิเศษหัวเราะ “แล้วเราก็คงจะได้เห็นหรือหน้าว่า ท่านจะเลือกใคร”

รัมภ์หัวเราะขำ เวลาเพียง ๑ ปีที่เขามารับตำแหน่งนี้ ชายหนุ่มได้รับศรัทธาและความรักทั้งจากผู้บังคับบัญชาและผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา ตลอดจนพ่อค้าประชาชนในจังหวัดอย่างยิ่ง

“ปลัดพัฒนาคนใหม่สมาร์ต สปอร์ตแล้วก็ป็นกันเอง ไม่มีเยอหยิ่ง ชมชู้ผู้น้อยเลยจนนิดเดียว” นี่คือถ้อยคำสรรเสริญ “ถ้าเมืองไทยมีคนยังี้มากมาย ก็คงเจริญทันตาเห็นละ”

“ใครที่ท่านเลือก ผมว่าคนนั้นยิ่งกว่าถูกลอตเตอรี่อีก” อุทิศพูด

“เลขท้ายละมั่ง” รัมภ์ตอบอย่างอารมณ์ดี

## ๓

แลนด์โรเวอร์คันนั้นแล่นตะบึงไปตามถนนสายพัฒนา น้ำหมัน-น้ำลี ซึ่งอยู่ในเขตอำเภอท่าปลาระยะทาง ๑๘ กิโลเมตร ขนาดผิวจราจรกว้าง ๖ เมตร ลักษณะถนนเป็นถนนลงหินลูกรังอัดแน่น เชื่อมกับถนนสายบ้านด่าน-น้ำหมัน ซึ่งเป็นถนนจากอำเภอเมืองมายังอำเภอท่าปลา ถนนดังกล่าวเป็นถนนในโครงการเร่งรัดพัฒนาชนบท ซึ่งได้ลงมือทำเป็นอันดับแรก นับตั้งแต่โครงการนี้ปฏิสนธิขึ้น เมื่อพ.ศ. ๒๕๐๘

“ออกจากห้วงานแล้ว ท่านจะไปไหนครับ” ชายคนที่นั่งอยู่ตอนหลังรถถาม

“ผมนัดพบกับนายอำเภอท่าปลาที่เขื่อน เราต้องปรึกษากันหน่อย เรื่องจะจัดที่ทางต้อนรับพวกที่เขาจะมาปลายเดือนนะ ตั้งใจจะพาเขาไปพักที่เขื่อน หัวหน้าพัสดุอาสาเป็นเจ้าของบ้าน”

“ดีครับ วิวที่เขื่อนสวยดี อากาศก็ดี แล้วก็ไปน้ำป่าตตะดกด้วย” ผู้ช่วยปลัดจังหวัดพัฒนาสนับสนุน

พร้อมๆ กันก็เพ่งมองไปยังทางข้างหน้า เนื่องจากได้แลเห็นจุดสติไลเคลื่อนพะเยิบพะยาบอยู่ในสายตา

“ผู้หญิงชาวบ้านหรือนั้น” เขาพูดพลางหัวเราะ “ซึกเก้กันใหญ่”

“ทำไม”

“เสื้อตัวนั้น ดอกดวงแปลกดี ชะลอรถหน่อยซีทีศ”

รมก็อดขันไม่ได้

“งานกับผู้หญิงนี่ต้องสัมพันธ์กันซีไหม”

“ใช่ครับ มีงานที่ไหน ต้องมีเงินที่นั่น มีเงินที่ไหนก็ต้องมีผู้หญิงที่นั่น”

อุทิศชะลอรถเมื่อใกล้ถนนซึ่งกำลังขึ้นจักรยานมุ่งหน้าไปตามถนนสายเดียวกับรถของเขาพลางชะโงกออกไป

เจ้าของเสื้อ ‘ดอกดวงแปลก’ เอี้ยวตัวมาดู รัมภ์ตะลึงเมื่อเห็นใบหน้า  
หล่อนถนัด

“จอต...จอตหน่อย ทิศ” เขาบอก

อุทิศจอตรถพรีด จนรัมภ์และผู้ช่วยคว้าไปข้างหน้าแล้วหงายไปข้างหลัง

“คอเกือบหัก” ประนาทปนพลาญลูบต้นคอ

“คุณจะไปไหนนะ มาตั้งแต่เมื่อไหร่” รัมภ์ชะงักหน้าออกไปถามหญิง  
สาวได้ยินเสียงจึงหันมาดูอีกครั้งหนึ่งพลาญก็หยุด กระโดดลงจากอานยกมือ  
ทำความเคารพเขา

“ดิฉันจะไปที่เจ้าพ่อเขาคะ เจ้าพ่อพญาเขาแก้ว” หล่อนตอบแล้วใช้  
หลังมือปาดเหงื่อ

“อ้อ เยื้องหัวงานนั่นเองซี”

“คะ”

“คุณขี่จักรยานมาจากลับแลหรือ” เขาถามอย่างสงสัย

“คะ”

“มาตั้งแต่เมื่อไหร่”

“เข้ามิดคะ” สลาตอบ ผมยาวของหล่อนถูกรวบและมุ่นเป็นมวยเล็ก ๆ  
ไว้เบื้องหลัง เปิดให้เห็นลาดหน้าผากขาวสะอาด “เมื่อกี้ ดิฉันผ่านตลาด  
ท่าปลา มีคนยิงกันตายคะ ท่านเห็นหรือเปล่าคะ”

“ผมไม่ได้แวะเข้าไปหรอก”

“เขาบอกว่ามีปืนมาจากแพร่”

รัมภ์ยิ้ม

“สนใจหรือ”

“สนใจที่เขารับจ้างมาหัวละสองพันนะคะ”

“แหม รู้ราคาเสรีจ” อุทิศพึมพำ “อยากเป็นมือปืนมั่งหรือ”

“อยาก”

“จะยิงใครกัน แม่หนู” ประนาทถามขึ้น

“มีซีคะ”

“ว่าแต่ว่า ขึ้นรถไปกับเราดีกว่า เอาจักรยานขึ้นมาด้วย ถีบไปอย่างนี้  
เหนื่อยตาย” รัมภ์บอกอย่างกรุณา

“ไม่เหนื่อยหรอกค่ะ” หล่อนสั่นหน้า

“แต่จะทำให้ผิวเสีย” ประนาทสัพยอก

“ไม่เสียค่ะ ดิฉันมีเสื้อแขนยาวแยะ” หล่อนบอกพลางก็มลงดูเสื้อตัวยาว  
แขนยาวปกฮาวาย ลายสีม่วงสลับเหลือง

“ดอกสวยดีนะ เพราะดอกเสื้อตัวนี้นะซีที่ทำให้หนูดูแปลกอยู่บนถนนนี้”  
ประนาทบอก

“ทำไมคะ”

“ที่นี้ไม่มีใครใส่หรอก นอกจากพวกผู้หญิงตามสมัยในเมือง แต่ถึงยัง  
งั้นก็ไม่ม่ี่คน”

“ดิฉันเป็นนักสะสมเสื้อดอกแปลกๆ ค่ะ”

“อ้าว ขึ้นมาเถอะ” รัมภ์ตัดบท เมื่อเห็นหล่อนยังคงยืนเกาะจักรยาน  
เฉยอยู่ “ผมจะไปทำงาน คุณคิดรถไปได้สบายๆ ไม่ต้องเกรงใจ”

ประนาทยื่นมือออกไปดึงจักรยานของหล่อนขึ้นมาทางด้านหลังรถ และ  
จับมันพิงไว้กับเบาะด้านหนึ่ง

“หนูขึ้นนั่งข้างหน้าก็แล้วกัน ข้างหลังนั่งไม่สบาย”

สลาจึงต้องขึ้นไปนั่งเคียงข้างกับเขาอีกครั้งหลังจากได้นั่งเคียงข้างมา  
ครั้งหนึ่งแล้วเมื่อคืน

“จะไปทำไมที่เจ้าพ่อ”

“ดิฉันบนไว้ค่ะ”

“อ้อ จะไปแก้บน” รัมภ์พยักหน้าอย่างเห็นชั้น “พวกผู้หญิงนี่เป็นยัง  
ไงนะ จิตใจฝักใฝ่อยู่กับไสยศาสตร์เสียจริง”

“ก็ไม่มีอะไรยึดเหนี่ยวได้ดีไปกว่านี้อีกแล้วนี่คะ” หล่อนตอบอย่างไม่ต้อง  
เสียเวลาไตร่ตรอง

“แสดงว่าเป็นคนที่ไม่เชื่อตัวเอง”

“เชื่อค่ะ แต่บางครั้งความเชื่อก็ช่วยเราไม่ได้เสมอไป”

“ต้องหาสิ่งอื่นมาช่วย จิ้งหรือ”

“ค่ะ”

“สิ่งที่เหลวไหล”

“ค่ะ” หล่อนตอบ “เพราะตัวเราเองบางทีก็เหลวไหลกว่าสิ่งที่เหลวไหลนั้นอีก”

ประนาทออกจะทึ่งในคำตอบของหล่อน รั่มก็นึกขึ้นได้เลยเอี้ยวตัวไปบอกเขาว่า

“ผมยังไม่ได้แนะนำ ลืมไป...คุณนี่เป็นลูกกำนันสินใจละ ลูกคนโต กลับมารถขบวนเดียวกับผมเมื่อวานนี่เอง”

“แล้วเมื่อไหร่กลับไปอีก” ประนาทถาม

“ไม่กลับค่ะ” หล่อนตอบเสียงเฉียบ “ไม่มีวันกลับไปอีกแล้วละค่ะ”

“ทำอะไรเรื่อง”

“กรุงเทพฯ ไม่ดีหรอกค่ะ สู้บ้านเราไม่ได้” หล่อนอธิบายเรียบๆ แวดตากล้าขึ้นเล็กน้อยเมื่อระลึกถึงอดีตที่ผ่านมา “บรรยากาศกรุงเทพฯ มีแต่ความหลอกลวงทุกหน้าที่ไม่สะอาดเหมือนบรรยากาศบ้านเรา”

“ปรับปรำกรุงเทพฯ เกินไปกระมัง อย่าลืมนะว่าท่านปลัดท่านก็คนกรุงเทพฯ นะ”

“ก็อาจจะดี...แต่คนดีก็ไม่ตกอยู่ตามถนนให้คนอย่างเราพบนี่ค่ะ”

ประนาทอดนึกในใจไม่ได้ว่า เด็กคนนี้ทำทางแกร่งไม่เลวเลย เขาพิจารณาหล่อนทางเบื้องหลัง ก็แลเห็นแต่दनคอรหงขาวละเอียดยกายได้มุ่นมวยเล็กๆ บนลาดไหล่ที่สวมส่วน เสื้อยหน้ายามหล่อนเอียงตัวเจรจา ก็มีลักษณะอันชวนพิศ ถ้าไม่ได้โต้ตอบกัน เขาก็คงจะนึกว่าหล่อนเป็นเด็กกรุ่นสาวที่อ่อนโลกน่าเอ็นดู

“แล้วนี่เมื่อไหร่กลับ” รั่มก็ถาม

“ยังไม่กลับค่ะ” หล่อนตอบ พลางขยับถูกระดาษแข็งสีน้ำตาลในมือ “อีกสองสามวันถึงจะกลับ”

“อ้าว แล้วไปค้างที่ไหน”